

rowi p. Dowmuntowi. Okazuje się, że szczęśliwie myliłem się, wyrażając obawy, iż zespół nasz nie podola więcej skomplikowanym utworom. Odwołuję. Gra była bardzo żywa, wesoła, a tempo utrzymane w tonie właściwym.

P. Grodnicki jako król murzyński nie tylko miał maskę zewnętrzną dobrą, ale grał doskonale. Tyle w nim było werwy i życia, że wesołość jego udzielała się widzowi. P. Grodnicki dowodził, że wesołość naszym jest siłą pierwszorzędą. Świecie mówili dowcipy p. Dowmunt. P. Horbowska darzyła nas znowu swym miłym dziewczęcym głosem. Dla p. Kozłowskiego rola konsula nie była odpowiednią. P. Orwiczówna z wdziękiem odtworzyła rolę Janiny. Pełen pomysłów humor był p. Koryciński. P. Czernakówna, Dowmuntowa oraz p. Prohazka dobrze dopełniały całości.

"Gri — gri" grana w ten sposób, może spodziewać się dłuższego na naszej scenie powodzenia.

F. H.

Mały feljeton.

TAM.

Przez bezmiar usiany mirażem złotych gwiazd, drogą snów, co ku ziemi spływają i cieni, gdzie w zaświat odchodzi, przyszyły obie i stany — tam — gdzie o skrzydła złoty aniołów wparły, dął On.

Ręce bezwładnie opuścił i patrzył przed siebie wzrokiem, pełnym niepojętego dla śmiertelnych smutku.

I pierwsza przemówiła ta, co suknię niebiańską nad śniegi włożyła, jej był bardziej nad błękit przejrzyści, a twarz od bieli lilij kwiatów, bardziej nieskalana.

I aniołów czoła jasne schyliły się przed nią w hołdzie pokory, gdy głos miękki, co nie znał nigdy ostrza złości, ani trawiczącego płomienia namietających słów, wyszeptał, miast powiedzieć: to jedno minione życie uniesienie:

"O weź mnie do objęcia Twojej, Ty, umiłowanie moje jedyne!"

A gdy umilkła i w blaskach rajskiej aureoli stała, najjaśniejszym z aniołów podobna, słodkim uśmiechem stara się dodać odwagi tej — drugiej. Błada twarz, cicha i znękana.

Tak znękana, jak młody liść, co walczy długo z burzą jesienną i pierś po chłodnym szargal blole.

Aż przypała do wytechnienia progów — i czeka.

Cicha, jak wieczór po długim, znojmym dniu.

"Kochałam, Panie. Nad miłość Twoją przeniosłam miłość człowieka. A że się odwróciła od nas Twoja błogosławiać dłoń, posłam za nim na ludzką wagażę i przekleństwo Twoje. Posłam za nim na ból i nędzę, na życie walk i pracy, na cały oszar i rozczarowań okrutne zbudzenia.

Nie ominął mnie żaden słońca złoty blask, nie pozostała obca żadna upajająca kwiata woń, ani zakryta która z cudnych życia tajemnic.

I nie oszczędził żaden cień, nie unosił się z pod stóp znużonych głaz, nie ulitował niebios grom. Spilał do dna kielich rozkoszy i męki.

Spójrz na twarz moją, wypisany na niej dzień po dniu uśmiechem i zła.

Zytam, Panie, całą pełnią tej ziemii życia, żyłam! Spójrz w duszę moją, co jest jednym zachwytem wspomnienia. Spójrz w serce. Jedną raną jest miłość tysiąca. A suknia moja pełna plam, pyłu i krwi.

Lecz nie przyszłam Ci, Stwórco, szepać skargi, ni błagać wybaczenia. O nie bierz mnie, Panie, do niebieskich radości Twoich — — —

On odwrócił przedmąga z ziemi smutków naszych i miłości, i nie wiem w jakim kraju pokuty, sprawiedliwość Twoja wezwiała mu dnie dalszych mąk.

Otom przyszła za nim, nie czując woli Twojej. I błagam, przy nim umiść mnie, Panie, światła, na wieki.

Byłam mu pocieszą i ostodą ziemskiej doli, więc mi doświł nadal pył z jego znużonych ścieżek stóp i pot z czoła.

Niech nie kona utęsknieniem serce jego, niech nie będzie samotnym jego ból — — —

Okaz nad nami miłosierdzie Twoje, a z głębin ogni piekielnych usłyszysz nasz wzdychanie pełen głos: "O Święty, Wielki, Wszechmocny, Ty, coś stworzył kochanie!" — — —

O skrzydła złoty aniołów wsparły, dumał On.

Ręce opuścił bezwładnie i patrzył przed siebie wzrokiem, pełnym niepojętego dla śmiertelnych smutku. — — —

Stanisława Szadurska.

Informacje i pogłoski.

Ziemstwa w nowych guberniach.

Komisja, opracowująca projekt ziemstw w guberniach wileńskiej, kowieńskiej i grodzieńskiej uchwała wszystkim głosami przeciw 4 (polakom) przejść do czytania artykułowego projektu wprowadzenia do tych guberni t. zw. ziemstw margarynowych, t. j. takich, w których wszystkie urzędy zajmować mają osoby z mianowanymi. Przedstawiciele polscy bronili zasady ziemstw z wyboru. W komisji tej uczestniczą — pp. poseł Henryk Świąciecki, członkowie Rady państwa, hr. Olsz, p. Myszewski, i p. Łopadziński.

Powodzenie zarządzonych środków.

Gazety ros. donoszą, że raporty zarówn gubernatora wileńskiego, jak

mińskiego i mohylewskiego jednoznacznie stwierdzają, że w ostatnich czasach w życiu prowincji tych guberni statystyka wykazała zmniejszenie ilości zabójstwa, kradzieży i t. d., co raporty kładą na karb dobrych skutków wywarłych przez ostatnio zarządzone postanowienia obowiązujące dla walki z hulajstwem.

Nam się zdaje, że w danym wypadku gra rolę bodaj ważniejszą rozpoczęcie robót wiosennych, co stale odciąga lud od pijactwa i bezmyślnego próżniactwa.

Działalność banku Włociańskiego w gub. wileńskiej.

W zeszłym roku w guberni wileńskiej bank Włociański rozpracował 12,000 dziesięcin ziemi, z którego to obszaru wyszło 300 folwarków. Obecnie na te działki bank poszukuje nabywców.

W sezonie letnim roku bieżącego parcelacja ma się odbywać na przestrzeni 20,000 dzies. Najwięcej pracy bank będzie miał w powiecie oszmiańskim, a to wskutek dokonanego niedawno aktu kupna dóbr "Berezyńska" Ignacego hr. Korwina-Milewskiego. Dobra mają 9,600 dziesięcin, a w tem 5,600 dzies. najpięszego lasu. Jak zapewniają kierownicy wileńskiej filii banku las będzie wyrabany tylko na przestrzeni 1,600 dzies., a więc na obszarze pozostałym ma być prowadzona racjonalna gospodarka leśna. Oprócz tego w powiecie oszmiańskim bank ma 4,700 dzies., nabytych u pp. Kreczyńskiego i Beklemiszewa. Parcelacja zatem w pow. oszmiańskim w roku bieżącym ma się odbyć na przestrzeni 10,300 dzies. W powiecie dziśnieńskim na parcelację przeznaczono 3,400 dzies., z dóbr książąt Lubomirskich, kupionych przez bank jeszcze w zeszłym roku.

W powiatach wileńskim, święciańskim i trockim bank ma względnie obszary niewielkie.

Uregulowanie granicy rosyjsko - austriackiej.

Do Petersburga przybył naczelnik sztabu dywizji straży pogranicznej, pułkownik Śniegarew, mianowany przedstawicielem Rosji w komisji do uregulowania granicy rosyjsko - austriackiej. Ze strony Austrii mianowany został pułkownik austriackiego sztabu generalnego. Prace właściwe poprzedzą badania archiwalne w Petersburgu i w Wiedniu.

Surogaty spirytusowe.

Główny zarząd podatków pośrednich zwrócił się do gubernatorów z zaleceniem, ażeby preparaty takie, jak: krople Hofmana i t. zw. "Kinder-Balsam" były jedynie sprzedawane w aptekach, a w żadnym razie nie w innych zakładach handlowych.

Rozporządzenie to zostało wywołane spostrzeżeniem, że ludność używa preparatów powyższych, jako zawierających spirytus, ze szkoda dla zdrowia swego i stratą dla skarbu.

Nowy tekst przysięgi.

W chwili obecnej opracowywany jest nowy tekst przysięgi dla osób, które przysięgły poddaństwo rosyjskie.

Na marginesie.

NA „PRIMA APRILIS“.

Więści zgola omdowne! Oto syn księżycy, Wnuk hetmański, a senatorski prawnik set tysięcy Synpiał nam na ubogie gimnazja krowe!

Jego stryj, polski hrabia, obiecał polowe Wygranej z Monte Carlo na te same cele.

Co jeśli nie jest wszystkim, zawsze znany wiele, Zresztą wysoka szlachta, zaene karzyny nazywamy

Postanowili sobie, że od tej godziny, Miast chować gdzieś w Londynie swoje, Ciężkie grosze,

Pojął to kupiec polski! Zeszedł z łańcuchów, Zdobrze wszystko, na czem odciec, się zyska

I po obywatelsku spojrzal na swą, pracę, mówiąc: Na polskim handlu z pewnością nie stracę!

Za nim wszyscy ruszyli wciąż, na każdym kroku, Pamiętając, że przyszłość nasza nie w obłoku,

Lecz tu, każdej godziny, na tej naszej ziemi, Utrabiana wytrwale reklamą naszymi,

Jako owoc powszedni tej woli, najszerszej, Uwierzcie, zapomniały, że to kwiecień pierwszy! Tęszyte.

Lwów.

Sprawa fałszywych świadectw.

Wczoraj, wieczorem o godz. 9, sąd ogłosił wyrok pięciu oskarżonym, uznany za winnych przez werdykt przysięgłych.

Skazano wszystkich pięciu na rotę aresztancką, z pozbawieniem praw szczególnych i z redukcją kary o jedną trzecią na mocy Manifestu Najwyższego z d. 21 lut. r. b. Kazimierza Nowickiego na 3 l. 6 m., z potrąceniem 1 r. 6 m. więzienia prewencyjnego; Aleksandra Likmana na 3 l. z odliczeniem 1 r. 2 m.; Antoniego Zubowicza na 3 lata 6 m. z odliczeniem 1 r. 2 m.; Kazimierza Masis-Massalskiego na 3 l. z odliczeniem 1 r. 9 m.; i Jana Kamińskiego na 2 lata 6 m., w więzieniu nie siedział.

Wszyscy pozostali w więzieniu.

NB. Uzupełniamy wczorajsze sprawozdanie wyjaśnieniem, że sędziwie przysięgli wydać swój werdykt, prosili sąd o prośbę do Tronu o złagodze-

nie kary dla Nowickiego i Masis-Massalskiego, oraz o zupełne ulaskawienie Likmana, Zubowicza i Kamińskiego.

WIADOMOSCI BIEŻĄCE.

— **Kalendarzyk.** Dziś, w niedzielę — św. Barbary P. weł. now. st. — Opieki św. Józefa; jutro — św. Teodory M. Hugona B. weł. now. st. — św. Walerjana i Justyna M.; pojutrze — św. Franciszka a Paulo, weł. now. st. — św. Anasztaza M.

— **Temperatura.** Dziś, w nocy, termometr Reaum. wskazywał — 29. **KRONIKA KOŚCIELNA.**

— **Rekolekcje dla panien inteligentnych.** Dziś, o godz. 6 wieczorem rozpoczęła się w kościele p. Bernardyńskim rekolekcje dla panien z inteligencji i zakończą się we czwartek rano Komunią świętą. W poniedziałek, wtorek i środę ćwiczenia duchowne.

— **Przyjechali do Wilna:** (Hotel Europejski): tech. Piotr Langner, kup. Seweryn Zajedman, mec. Tytus Ponikwiec, ob. Juliusz Karpiński, pułk. Sergiusz Miasojedow, ob. Leon Wankowicz, radz. St. Wincenty Janowski, ob. Stefan Jurawicz, ob. Adam Królkowski, ob. Justyna Burba.

— **Hotel S-t Georges:** mec. Konrad Niedzwiedzki, prof. Stanisław Bociewicz, hr. Bronisław Lasocki, ob. Tadeusz Reks, ob. Jan Gąsiorowski, ob. Stanisław Orda, ob. Henryk Wróblewski, ob. Tekla Abramowiczowa, ob. Florian Celiński, ob. Aleksandra Bobkiewiczowa.

— **Hotel Niskowski:** ob. Jan Kossakowski, ob. Ryszard Konopski, ob. Jan Wojciszynski, kup. Karol Szejer, ob. Florenty Dłuski, ob. Helena Hajkowiczowa, ob. Maria Hajkowska, ob. Bronisław Nagajewski, r. st. Marian Berten.

— **W sprawie zabaw dziecińczych.** Zarząd żydowski Tow. opieki nad dziećmi zwrócił się do Zarządu miejskiego z propozycją, aby wyznaczono plac przy wejściu do ogrodu Botanicznego na miejsce zabaw dziecińczych i udzielono 500 rb. tytułem zapomogi na najem dwóch kierowniczych tych zabaw. Jedną z nich ma kierować dziećmi rosyjskimi i żydowskimi w języku rosyjskim, zaś drugą — dziećmi katolickimi w języku polskim.

— **Woda w wodociągach.** Przed paru dniami miejskie laboratorium ukończyło analizę wody ze studni artestyckiej, bijącej w ogrodzie p. Bernardyńskim, a mającej zaopatrywać przyszłe wodociągi miejskie. Analiza data nadszpedzanie pomyślnie rezultaty, mianowicie stwierdzono, że woda z pomienionej studni zawiera bardzo małą ilość wapna i magnezu, wskutek czego ma bardzo małą "twardość", nie zawiera zupełnie niepożądanych składników, jako to: amoniaku, kwasu azotowego i in., które spotykamy w wodzie wileńskiej bardzo często i to w dużej ilości.

— **Świadczenia dla statków.** Zarząd miejski zwrócił uwagę na to, że kursujące po Wilji statki parowe "Zorza" i "Grodno" nie wybierają świadectw zawodowych w myśl cyrkularu ministerstwa finansów z d. 3 grudnia 1899 roku.

Sprawę tę Zarząd skierował dla wyjaśnienia do inspektora podatkowego.

ODCZYT I WYDAWNICTWA.

— **Odczyt o gruzicy.** Dziś o godz. 8 wieczorem w sali klubu Rzemieślniczego (ul. Dworcowa Nr. 11) dr. M. Kiewlicz wygłosi w języku polskim odczyt popularny z rycinami obrazami, organizowany przez Samorząd miejski, na temat walki z gruzicą. Cena biletu wejścia 10 groszy.

TEATR, MUZYKA I SZTUKA.

— **Operetka polska.** Dziś odbędzie się dwa przedstawienia: o godz. 2 po poł. dana będzie "Cnotliwa Zuzanna" po cennach znizowanych do połowy; wieczorem efektowna operetka "Gri-gri".

W poniedziałek ukaże się zawsze miłe słuchany "Hrabia Luxemburg".

— **"Irydion" w sali Miejskiej.** Dziś na przedstawieniu wieczornym ukaże się w sali Miejskiej nieśmiertelne dzieło Zygmunta Krasińskiego "Irydion" (3 odsłony), poprzedzone wstępem literackim przez p. Józefa Wierzyńskiego. Nastrój sceny, odczytujący się głównie na te starożytnych katakumb, o promieniowaniu męczeństwem pierwszych chrześcijan, tworzą piękny artystyczny całość. Obraz III rozgrywa się na wzgórzach, u stóp którego widziemy panoramę Rzymu.

W przedstawieniu biorą udział wybitniejsze sily sekcji lit-dramatycznej. Reżyseruje p. Kiszewski. Chóry "Lutni" pod kierownictwem p. Lesiewskiego wykonają wyjątki z oratorium "Quo Vadis" P. Nowowiejskiego. Orkiestra "Lutni" pod dyrykcją p. Salnickiego przed każdym obrazem wykona podniosłe wstępy muzyczne: "Introdukcja" Bacha, "Arie" Pergolisa i ostatnie akordy Korbas Salnickiego. Początek o godz. 8 m. 15 wiecz.

— **Popularne widowisko w sali Miejskiej.** Dziś o godz. 3 po poł. na przedstawieniu popularnym "Lutni" w sali Miejskiej wystawiona zostanie interesująca sztuka L. Swiderskiego "Biedni" po cennach najniższych.

RÓŻNE.

— **Świecone dla biednych.** Kuratorium miejskie nad biednymi prosi nas o zaznaczenie, że firma Krakowskiego przy ul. Świętojańskiej 10 proc. obrotu z niedzieli, poniedziałku i wtorku przeznaczą na rzecz świeconego urządzonego staraniem kuratorium dla najbiedniejszej ludności miasta Wilna.

— **Na korzyść uczelnia.** Dziś i jutro w kinematografie p. Sztremera przy ul. Wielkiej odbędzie się dwa obfite przedstawienia, z których część dochodu p. Sztremier przeznaczył na rzecz niezamożnych uczennic gimnazjum p. Prozorowej. Przedstawienia te odbędą się według nowego programu, obejmującego ostatnie nowości w dziedzinie kinematografii.

Dziś, w godz. 2 — 6 po południu, dane będą specjalne przedstawienia dziecięce, dla wieku młodszego i starszego.

W P A D K L.

— **Znaczną kradzież.** Wczorajem, d. 24 marca (6 kw.) z mieszkanka p. E. Bojanowskiej nieznani złodzieyscy skradli 27 przedmiotów cennych ogólnej wartości około 2 tys. rubli. Śród skradzionych rzeczy najwięcej jest klejnotów oraz części garderoby damskiej.

— **Nieszczęśliwy wypadek.** Wczoraj, zatrudniony w drukarni gubernialnej Jan Kanaszewski wszedł przez nieostrożność ręką do maszyny drukarskiej, która mu ją zmiażdżyła. Opatrunek zrobiło Pogotowie, które zawiezło na miejsce wypadku.

— **Pogotowie ratunkowe wczoraj** było czynne w 11 wypadkach, w tej liczbie 3 wyjazdów na miasto i 9 opatrunków na stacji Pogotowia.

— **Przyjechali do Wilna:** (Hotel Europejski): tech. Piotr Langner, kup. Seweryn Zajedman, mec. Tytus Ponikwiec, ob. Juliusz Karpiński, pułk. Sergiusz Miasojedow, ob. Leon Wankowicz, radz. St. Wincenty Janowski, ob. Stefan Jurawicz, ob. Adam Królkowski, ob. Justyna Burba.

— **Hotel S-t Georges:** mec. Konrad Niedzwiedzki, prof. Stanisław Bociewicz, hr. Bronisław Lasocki, ob. Tadeusz Reks, ob. Jan Gąsiorowski, ob. Stanisław Orda, ob. Henryk Wróblewski, ob. Tekla Abramowiczowa, ob. Florian Celiński, ob. Aleksandra Bobkiewiczowa.

— **Hotel Niskowski:** ob. Jan Kossakowski, ob. Ryszard Konopski, ob. Jan Wojciszynski, kup. Karol Szejer, ob. Florenty Dłuski, ob. Helena Hajkowiczowa, ob. Maria Hajkowska, ob. Bronisław Nagajewski, r. st. Marian Berten.

— **W sprawie zabaw dziecińczych.** Zarząd żydowski Tow. opieki nad dziećmi zwrócił się do Zarządu miejskiego z propozycją, aby wyznaczono plac przy wejściu do ogrodu Botanicznego na miejsce zabaw dziecińczych i udzielono 500 rb. tytułem zapomogi na najem dwóch kierowniczych tych zabaw. Jedną z nich ma kierować dziećmi rosyjskimi i żydowskimi w języku rosyjskim, zaś drugą — dziećmi katolickimi w języku polskim.

— **Woda w wodociągach.** Przed paru dniami miejskie laboratorium ukończyło analizę wody ze studni artestyckiej, bijącej w ogrodzie p. Bernardyńskim, a mającej zaopatrywać przyszłe wodociągi miejskie. Analiza data nadszpedzanie pomyślnie rezultaty, mianowicie stwierdzono, że woda z pomienionej studni zawiera bardzo małą ilość wapna i magnezu, wskutek czego ma bardzo małą "twardość", nie zawiera zupełnie niepożądanych składników, jako to: amoniaku, kwasu azotowego i in., które spotykamy w wodzie wileńskiej bardzo często i to w dużej ilości.

— **Świadczenia dla statków.** Zarząd miejski zwrócił uwagę na to, że kursujące po Wilji statki parowe "Zorza" i "Grodno" nie wybierają świadectw zawodowych w myśl cyrkularu ministerstwa finansów z d. 3 grudnia 1899 roku.

Sprawę tę Zarząd skierował dla wyjaśnienia do inspektora podatkowego.

ODCZYT I WYDAWNICTWA.

— **Odczyt o gruzicy.** Dziś o godz. 8 wieczorem w sali klubu Rzemieślniczego (ul. Dworcowa Nr. 11) dr. M. Kiewlicz wygłosi w języku polskim odczyt popularny z rycinami obrazami, organizowany przez Samorząd miejski, na temat walki z gruzicą. Cena biletu wejścia 10 groszy.

TEATR, MUZYKA I SZTUKA.

— **Operetka polska.** Dziś odbędzie się dwa przedstawienia: o godz. 2 po poł. dana będzie "Cnotliwa Zuzanna" po cennach znizowanych do połowy; wieczorem efektowna operetka "Gri-gri".

W poniedziałek ukaże się zawsze miłe słuchany "Hrabia Luxemburg".

— **"Irydion" w sali Miejskiej.** Dziś na przedstawieniu wieczornym ukaże się w sali Miejskiej nieśmiertelne dzieło Zygmunta Krasińskiego "Irydion" (3 odsłony), poprzedzone wstępem literackim przez p. Józefa Wierzyńskiego. Nastrój sceny, odczytujący się głównie na te starożytnych katakumb, o promieniowaniu męczeństwem pierwszych chrześcijan, tworzą piękny artystyczny całość. Obraz III rozgrywa się na wzgórzach, u stóp którego widziemy panoramę Rzymu.

W przedstawieniu biorą udział wybitniejsze sily sekcji lit-dramatycznej. Reżyseruje p. Kiszewski. Chóry "Lutni" pod kierownictwem p. Lesiewskiego wykonają wyjątki z oratorium "Quo Vadis" P. Nowowiejskiego. Orkiestra "Lutni" pod dyrykcją p. Salnickiego przed każdym obrazem wykona podniosłe wstępy muzyczne: "Introdukcja" Bacha, "Arie" Pergolisa i ostatnie akordy Korbas Salnickiego. Początek o godz. 8 m. 15 wiecz.

— **Popularne widowisko w sali Miejskiej.** Dziś o godz. 3 po poł. na przedstawieniu popularnym "Lutni" w sali Miejskiej wystawiona zostanie interesująca sztuka L. Swiderskiego "Biedni" po cennach najniższych.

RÓŻNE.

— **Świecone dla biednych.** Kuratorium miejskie nad biednymi prosi nas o zaznaczenie, że firma Krakowskiego przy ul. Świętojańskiej 10 proc. obrotu z niedzieli, poniedziałku i wtorku przeznaczą na rzecz świeconego urządzonego staraniem kuratorium dla najbiedniejszej ludności miasta Wilna.

— **Na korzyść uczelnia.** Dziś i jutro w kinematografie p. Sztremera przy ul. Wielkiej odbędzie się dwa obfite przedstawienia, z których część dochodu p. Sztremier przeznaczył na rzecz niezamożnych uczennic gimnazjum p. Prozorowej. Przedstawienia te odbędą się według nowego programu, obejmującego ostatnie nowości w dziedzinie kinematografii.

— **W P A D K L.**

— **Znaczną kradzież.** Wczorajem, d. 24 marca (6 kw.) z mieszkanka p. E. Bojanowskiej nieznani złodzieyscy skradli 27 przedmiotów cennych ogólnej wartości około 2 tys. rubli. Śród skradzionych rzeczy najwięcej jest klejnotów oraz części garderoby damskiej.

— **Nieszczęśliwy wypadek.** Wczoraj, zatrudniony w drukarni gubernialnej Jan Kanaszewski wszedł przez nieostrożność ręką do maszyny drukarskiej, która mu ją zmiażdżyła. Opatrunek zrobiło Pogotowie, które zawiezło na miejsce wypadku.

— **Pogotowie ratunkowe wczoraj** było czynne w 11 wypadkach, w tej liczbie 3 wyjazdów na miasto i 9 opatrunków na stacji Pogotowia.

— **Przyjechali do Wilna:** (Hotel Europejski): tech. Piotr Langner, kup. Seweryn Zajedman, mec. Tytus Ponikwiec, ob. Juliusz Karpiński, pułk. Sergiusz Miasojedow, ob. Leon Wankowicz, radz. St. Wincenty Janowski, ob. Stefan Jurawicz, ob. Adam Królkowski, ob. Justyna Burba.

— **Hotel S-t Georges:** mec. Konrad Niedzwiedzki, prof. Stanisław Bociewicz, hr. Bronisław Lasocki, ob. Tadeusz Reks, ob. Jan Gąsiorowski, ob. Stanisław Orda, ob. Henryk Wróblewski, ob. Tekla Abramowiczowa, ob. Florian Celiński, ob. Aleksandra Bobkiewiczowa.

— **Hotel Niskowski:** ob. Jan Kossakowski, ob. Ryszard Konopski, ob. Jan Wojciszynski, kup. Karol Szejer, ob. Florenty Dłuski, ob. Helena Hajkowiczowa, ob. Maria Hajkowska, ob. Bronisław Nagajewski, r. st. Marian Berten.

— **W sprawie zabaw dziecińczych.** Zarząd żydowski Tow. opieki nad dziećmi zwrócił się do Zarządu miejskiego z propozycją, aby wyznaczono plac przy wejściu do ogrodu Botanicznego na miejsce zabaw dziecińczych i udzielono 500 rb. tytułem zapomogi na najem dwóch kierowniczych tych zabaw. Jedną z nich ma kierować dziećmi rosyjskimi i żydowskimi w języku rosyjskim, zaś drugą — dziećmi katolickimi w języku polskim.

— **Woda w wodociągach.** Przed paru dniami miejskie laboratorium ukończyło analizę wody ze studni artestyckiej, bijącej w ogrodzie p. Bernardyńskim, a mającej zaopatrywać przyszłe wodociągi miejskie. Analiza data nadszpedzanie pomyślnie rezultaty, mianowicie stwierdzono, że woda z pomienionej studni zawiera bardzo małą ilość wapna i magnezu, wskutek czego ma bardzo małą "twardość", nie zawiera zupełnie niepożądanych składników, jako to: amoniaku, kwasu azotowego i in., które spotykamy w wodzie wileńskiej bardzo często i to w dużej ilości.

— **Świadczenia dla statków.** Zarząd miejski zwrócił uwagę na to, że kursujące po Wilji statki parowe "Zorza" i "Grodno" nie wybierają świadectw zawodowych w myśl cyrkularu ministerstwa finansów z d. 3 grudnia 1899 roku.

Sprawę tę Zarząd skierował dla wyjaśnienia do inspektora podatkowego.

ODCZYT I WYDAWNICTWA.

— **Odczyt o gruzicy.** Dziś o godz. 8 wieczorem w sali klubu Rzemieślniczego (ul. Dworcowa Nr. 11) dr. M. Kiewlicz wygłosi w języku polskim odczyt popularny z rycinami obrazami, organizowany przez Samorząd miejski, na temat walki z gruzicą. Cena biletu wejścia 10 groszy.

TEATR, MUZYKA I SZTUKA.

— **Operetka polska.** Dziś odbędzie się dwa przedstawienia: o godz. 2 po poł. dana będzie "Cnotliwa Zuzanna" po cennach znizowanych do połowy; wieczorem efektowna operetka "Gri-gri".

W poniedziałek ukaże się zawsze miłe słuchany "Hrabia Luxemburg".

— **"Irydion" w sali Miejskiej.** Dziś na przedstawieniu wieczornym ukaże się w sali Miejskiej nieśmiertelne dzieło Zygmunta Krasińskiego "Irydion" (3 odsłony), poprzedzone wstępem literackim przez p. Józefa Wierzyńskiego. Nastrój sceny, odczytujący się głównie na te starożytnych katakumb, o promieniowaniu męczeństwem pierwszych chrześcijan, tworzą piękny artystyczny całość. Obraz III rozgrywa się na wzgórzach, u stóp którego widziemy panoramę Rzymu.

W przedstawieniu biorą udział wybitniejsze sily sekcji lit-dramatycznej. Reżyseruje p. Kiszewski. Chóry "Lutni" pod kierownictwem p. Lesiewskiego wykonają wyjątki z oratorium "Quo Vadis" P. Nowowiejskiego. Orkiestra "Lutni" pod dyrykcją p. Salnickiego przed każdym obrazem wykona podniosłe wstępy muzyczne: "Introdukcja" Bacha, "Arie" Pergolisa i ostatnie akordy Korbas Salnickiego. Początek o godz. 8 m. 15 wiecz.

— **Popularne widowisko w sali Miejskiej.** Dziś o godz. 3 po poł. na przedstawieniu popularnym "Lutni" w sali Miejskiej wystawiona zostanie interesująca sztuka L. Swiderskiego "Biedni" po cennach najniższych.

RÓŻNE.

— **Świecone dla biednych.** Kuratorium miejskie nad biednymi prosi nas o zaznaczenie, że firma Krakowskiego przy ul. Świętojańskiej 10 proc. obrotu z niedzieli, poniedziałku i wtorku przeznaczą na rzecz świeconego urządzonego staraniem kuratorium dla najbiedniejszej ludności miasta Wilna.

— **Na korzyść uczelnia.** Dziś i jutro w kinematografie p. Sztremera przy ul. Wielkiej odbędzie się dwa obfite przedstawienia, z których część dochodu p. Sztremier przeznaczył na rzecz niezamożnych uczennic gimnazjum p. Prozorowej. Przedstawienia te odbędą się według nowego programu, obejmującego ostatnie nowości w dziedzinie kinematografii.

Przeciwnicy prezeski zarzucają jej, że objęła stanowisko lekarza politycznego dla samowolnego postawienia urzędującego w sprawie państwa i świadomości państwa chwile właściwe do wysunięcia żądań ligi rolniczo-przemysłowej. Ostatnie posiedzenie było niezwykłe burzliwe i o mało nie zakończyło się bójką. Zebrane członki nie w liczbie przeszło 80 powzięły rezolucję, wyrażającą wotum nieufności i przesłanie i żądającą niezwłocznej jej ustąpienia.

Cel pobytu patriarchy antiochijskiego. Wyjaśnił się obecnie cel pobytu patriarchy antiochijskiego w Petersburgu. Dotychczas sądzono, że tak długi pobyt jest w związku z przywróceniem patriarchatu w Rosji. Obecnie wyjaśniło się, że patriarcha antiochijski stara się o uzyskanie 100,000 rb. na umorzenie długów, powstałych przy budowie jednego z seminarium w Antiochii. Zwłoka z wyjazdem pochodzi z trudności, jakie patriarcha napotykał w sferach.

Na obczyźnie.

Kościół polski w Paryżu. Brak kościoła polskiego odczuwać się dawał w Paryżu rosnące wojnę naszej emigracji zarobkowej. Obecnie z inicjatywy ks. prałata Postawki, należącego do misji zmartwychwstańców przy kościele Wniebowstąpienia, zawiązał się komitet dla budowy kościoła pod wezwaniem św. Stanisława. Korespondent „Kur. Warsz.” p. Wac. Gas. pisze, że komitet jest niestwierdzony i wrotycz najpóźniej nadzieje się, że do końca roku, że czynny przeszedł obywateli ks. Radziwiłł, a wiceprezesa Mikołaj hr. Potocki, na czele są dami polskimi: siostry: Maria ks. Radziwiłłowa, hrabina z Zamostyńskiego Janowa Potocka, Ludwika ks. Dondauville i Pawłowa z księżat Woronieckich Jarzewiczowa. Pełnej listy komitetu objął tu wprost niepodobna. Od najprzewodniejszych rodów, jak Czartoryscy, Zamoyscy, Tyszkiewiczowie, Lubomirscy, Branczy, Przesławscy, do dygnitarzy emigracji, od inżynierów wstawiennych Roszów do przyszłych sław; od młodzieży uniwersyteckiej do ubogich, cichych pracowników, — komitet reprezentuje wszystkie warstwy kolonii polskiej.

Zadaniem głównym komitetu jest nie budowa kościoła w dokładnym tego wyrazu znaczeniu, lecz zdobycie za pomocą drogą kupna, jednej ze składowanych przez rząd kapiec poklasztornych, bądź wzniesienie w niej. Śledziki ruszyły się już i pódją natężeniem, bo inicjatywa ks. prałata Postawki gorąco ma uznanie i poparcie.

Specjaliści polscy w Niemczech. Liczne członków polskiej partii socjalistycznej na Rzeszę niemiecką, o głębszy organ związkowy partii. Związek liczy na Górnym Śląsku 1,036, w Księstwie Poznańskim tylko 50. W Westfalii 201, w Berlinie 120, w Bremie 105, a w Hamburgu 30 członków. Nie wiele więc ponad 1,500 członków liczy polska partia socjalistyczna na Rzeszę niemiecką, która zamieszkuje setki miliony Polaków.

Projekt prawa prasowego (T. A. P.). W Dumie złożono dwa projekty prawa prasowego, jeden przez frakcję prawicy i drugi przez przesa dumskiej komisji prasowej Szulgińska. Odrzucenie interpelacji. (T. A. P.). Komisja interpelacyjna odrzuca interpelacje: 1) do ministrów spraw wewn. i sprawiedliwości z powodu odmowy rejestracji przez petersburski urząd do spraw związków i stow. zawodowych towarzystw robotniczych i 2) do prezesa ministrów i ministra oświaty z powodu bezprawnego rozporządzeń władz szkolnych do prywatnych zakładów naukowych w Królestwie Polskim.

PARLAMENT.

Projekt prawa prasowego (T. A. P.). W Dumie złożono dwa projekty prawa prasowego, jeden przez frakcję prawicy i drugi przez przesa dumskiej komisji prasowej Szulgińska. Odrzucenie interpelacji. (T. A. P.). Komisja interpelacyjna odrzuca interpelacje: 1) do ministrów spraw wewn. i sprawiedliwości z powodu odmowy rejestracji przez petersburski urząd do spraw związków i stow. zawodowych towarzystw robotniczych i 2) do prezesa ministrów i ministra oświaty z powodu bezprawnego rozporządzeń władz szkolnych do prywatnych zakładów naukowych w Królestwie Polskim.

Sytuacja międzynarodowa.

OSTATNIE WIADOMOŚCI. (Telegramy specjalne „Kurjera Litewskiego”).

Z dnia 30 b. m. (12 kwietnia). POKÓJ EUROPEJSKI OCALONY. Wiedeń. Komunikat rządu rosyjskiego sprawił tu jednomyślnie doskonałe wrażenie i doznał b. przychylnego przyjęcia. Pokój europejski uchodził za ocalony.

Konstantynopol. Wielki wezór oświadczył, że za kilka dni preliminaria pokojowe będą już podpisane. Hakkiego-basze w Londynie upoważniono do prowadzenia osobno rokowań pokojowych z Bułgarią.

JESZCZE SIĘ UPIERA. Sofja. Pośledni bułgarski w Cetynji prosił króla Mikołaja o zaniechanie obłożenia Skodaru, król jednak odmówił.

Kraków. Tutajże „Nowiny” telegrafowały do Mikołaja czarnogórskiego z zapytaniem, czy przestanie oblać Skodar. „Nowiny” drukują odpowiedź marszałka dworu króla wymijającą i pełną skarg na niesprawiedliwość Europy.

Rzym. Według doniesień „Tribuny”, wycofanie wojsk serbskich z pod Skutari wywołało w Cetynji wielkie przygnębienie. Czarnogórcy zdają sobie dokładnie sprawę z tego, że Skutari własnymi siłami zdobyć nie będą w możności i że wobec tego, twierdzą, że jest dla nich stracona.

NA LINII CZATALDZY.

Paryż. Według doniesienia dzienników Inteznych, od chwili przeniesienia głównej kwatery bułgarskiej ku Czorii i przybycia armii z pod Adrianopola na linię czataldzańską, naczelną dowództwo bułgarskie ogarnął znowu duch ofensywy. Naczelną wódz bułgarski nie wierzy w rzekomą rezygnację rządu tureckiego z dalszego oporu przy choćby dlatego, że wiadomo jest, iż wielka ilość armat Kruppa znajduje się w drodze do Konstantynopola. Sawow wyjednać chce pozwolenie króla Ferdynanda na zdobycie Czataldzy.

KANDYDAT DO TRONU ALBAŃSKIEGO.

Wiedeń. Mocarstwa trójprzymierza wysuwają kandydaturę księcia Wilhelma szwedzkiego na tron albański. Ks. Wilhelm, drugi z rzędu syn króla szwedzkiego, liczy lat 29. Ożeniony jest z Wielką Księżniczką Marią Pawłówną.

(Telegramy nocne Agencji Petersb.).

ECHA KOMUNIKATU ROSYJSKIEGO.

Rzym. Opinia publiczna i prasa witają komunikat Sazonowa, jako najwyższy dowód przegranej Rosji dążenia ku pokojowi.

POCHWYNIENIE DZIAŁ TURKICKICH.

Sofja. Władze Burgas pochwyciły na statku austriackim „Graz”, który przybył rzekomo po otręby, szesnastu uszkodzonych dział tureckich, wysłanych do Niemiec do naprawy. Mówią, że działa te pochodzą z baterji Czenikale.

RUMUNJIA I BULGARJA.

Sofja. Z powodu informacji gazet, jakoby Bułgaria przyjęła propozycję przez mocarstwa podstawę uregulowania sporu bułgarsko-rumunskiego, Ag. bułgarska oświadcza, iż Bułgaria nie otrzymała doniesienia o poglądach narady petersburskiej i dlatego nie mogła wyrażać zgody na przyłączenie się do decyzji tej narady.

DZAWID-BASZA.

Konstantynopol. Dżawid z resztkami wojsk wkroczył do Valony i zamieszkał na budynkach rządowych sztandary albańskie na otomanki.

NA POZYCJACH BULGARSKICH.

Sofja. Car Ferdynand w towarzystwie dowódcy czwartej armji zwiędził czołowe pozycje wojsk bułgarskich w Bułairze. W rozmowach car chwalił odwagę wojsk, które zniszczyły tradycyjnego wroga i dotarli do brzegów morza Marmara, dokąd dążyli ich przodkowie.

GWALTY TURKÓW.

Ateny. Gazety donoszą, że po odplynięciu kontrtorpedowców włoskich z Castelorizo turcy urządzili na wyspie rzeź i gwałty nad kobietami. Rząd grecki poczynił kroki celem obrony greckiej ludności wyspy.

Dla miłośników

wydawnictw ozdobnych

przygotowała Administracja

„BIBLIOTEKI PAMIĘTNIKÓW”

100 EGZEMPLARZY

KAŻDEGO

na wyborowym papierze.

Każdy z tych egzemplarzy posiada

osobną numerację.

Cena 12 tomów rb. 20, z przesyłką

rb. 24.

Zamówienia na Ozdobne Wydania

„Biblioteki Pamiętników” przyjmuje

Administracja tegoż czasopisma: Wilno, p. S-to Jerski Nr 23.

TELEGRAMY

„Kurjera Litewskiego.”

Z dnia 30 b. m. (12 kwietnia).

(Telegramy specjalne „Kurjera Lit.”).

BURZE I ŚNIEGI.

Poznań. Z 'prowincji nadechodzą wiadomości o zawieruchach i śniegach. Miejscami śnieg leży na łokcie wysoko.

WYBORY NA ŚLĄSKU.

Poznań. W Gliwicach, na zebraniu wyborczego komitetu prowincjonalnego, postawiono następujące kandydatury do sejmiku pruskiego: z okręgu pszczyńsko-rybnickiego dotychczasowy poseł, Seyda, ks. Pośpiech i ks. Walda; z okręgu opolskiego ks. Brandys i Koraszewski; z okręgu ciąborskim komitet postawia wyborcę wolną ręką. Co do innych okręgów zalecono tylko stosować się do poprzednich uchwał.

NAPAD BANDYTÓW NA HOTEL.

Kraków. W Chranowie pięciu zamaskowanych bandytów wpadło w nocy do hotelu. Spłoszeni jednak poranili ciężko właściciela p. Monsiorskiego i zbiegli.

SPRAWA SZPIGOWSKA.

Wiedeń. Wielką sensację wywołał tutaj aresztowanie nadporucznika Zambrzydkiego, oraz brata jego. Zambrzydki po ukończeniu szkoły wojskowej w Wiener Neustadt, dostał się do Wiednia, gdzie zwrócił na siebie podejrzenie rozrutmym życiem. Podejrzenia te wzmożył się, gdy stwierdził, że atakach wojskowy pewnego obcego mocarstwa był bardzo częstym gościem u Zambrzydkiego. Przeprowadzono śledztwo stwierdziło, że obaj bracia uprawiali szpiegostwo na wielką skalę, za co otrzymywali olbrzymie sumy. Szpiegostwo obejmowało całą monarchję. Nadporucznik Zambrzydki sądzony będzie przez władze wojskowe, brat zaś jego stanie przed sądem cywilnym.

PRZED WIELKIM STREJKIEM.

Berlin. Kierownictwo partji socjalno-demokratycznej w Essen wydało do górników w Westfalji i Nadrenji odezwę, w której wzywa, aby nie pracowali ponad normę i przez to uniemożliwić wywóz węgla do Belgii na czas trwania strejku powszechnego, który rozpoczyna się w nadchodzący poniedziałek.

BRUKSOLA. Rząd czyni energiczne

przygotowania na czas trwania strejku powszechnego. Urlopownicy żołnierze otrzymali rozkaz natchmniściego powrotu. Posterunki żandarmerji wzmocono.

niono. Rząd liczy się z możliwością powołania rezerw.

WIEC SUFRAŻYSTEK.

Londyn. W Albert Hall odbył się wczoraj wielki wiec sufrażystek, na którym uchwalono zebranie 15,000 funtów szterlingów na akcję bojową sufrażystek.

NAPAD NA POCIĄG.

Nowy Jork. W pobliżu Santa Anna bandyci napadli na pociąg i zrabowali podróżnym pieniądze i kosztowności wartości 60,000 dolarów. 8 podróżnych, opierających się, zamordowano.

(Telegramy Ag. Pet.).

ZAMACH NA KASĘ POWIATOWĄ.

Brześć Litewski. W skarbcu państwowym kasy powiatowej wykryto wywierzona w suficie dziura, za pomocą ujęto dwóch mężczyzn, wybornie znających rozkład lokalu kasy.

SCHWYTIENIE BANDYTÓW.

Kijów. W Malinie w pow. radomymskim ujęto bandę uzbrojonych rabusiów, operujących w gubernjach kijowskiej i wołyńskiej.

PRZEJŚCIE Z KATOLICYZMU NA UNJĘ.

Lwów. Brat metropolity lwowskiego, Kazimierz Szeptycki zakonnik OO. Benedyktynów i domniemanym kandydat na stanowisko archimandryty klasztoru unickiego przeszedł z katolicyzmu na unję.

ZAKONCZENIE ZATARGU.

Petersburg. Ag. Petersburga donosiła, że poseł rosyjski w Bukareszcie otrzymał od rumuńskiego ministra spraw zagranicznych notę, w której wyrażono żal z powodu pobicia poddanego rosyjskiego Wasilja przez agentów rumuńskich. Jednocześnie, zgodnie z żądaniem misji rosyjskiej, poszkodowanemu rząd rumuński wypłacił 1000 lei.

SKAZANIE DUBROWINA.

Petersburg. Redaktor pisma „Ruskoje Znamia” Dubrowin, oskarżony przez inspektora szkoły miejskiej w Soczy o dyfamację, został skazany na 300 rb. kary, zaś oskarżony o toż przez prezesa rady pedagogicznej gimnazjum w Tichorecku został skazany na 150 rb. W obydwóch na zasadzie manifestu karę zredukowano o jedną trzecią.

ZAPRZECZENIE.

Petersburg. Biuro Informacyjne zostało upoważnione do zaprzeczenia pogłoskom pism moskiewskich, o rzekomym dymisji ministra dworu hr. Friederyksa.

DYMISJA LANGHORA.

Petersburg. Monarcha pozwolił na uwzględnienie prośby hr. Langhora o uwolnienie go ze stanowiska ministra sekretarza stanu W. Ks. Finlandzkiego i kancлера uniwersytetu w Helsingforsie. Wiceministrowi sekr.-stanu von Elterowi polecono czasowo zająć owe stanowiska.

TOW. ROSYJSKO-CZARNOGORSKIE.

Petersburg. Odbyło się otwarcie wszechrosyjskiego tow. rosyjsko-czarnogórskiego.

ROSIJANIE W MONGOLII.

Petersburg. Nadj. Pan udzielił posłuchania pułkownikowi Nadieżdinu, wysłanemu do Urgi w charakterze naczelnika rosyjskich instruktorów wojskowych w Mongolji.

ZAMACH NA DYREKTORA GIMNAZJUM.

Stawropol. Podczas wymiany zdań między dyrektorem I-go gimnazjum mekiego Bulucowem a uczniami tegoż gimnazjum, prosiącymi o pozwolenie odprawienia nabożeństwa za duszę kolegi z V-jej klasy, który w wigilię rzucił się pod pocisk z powodu otrzymanej dwójki za język francuski, jeden z uczniów wystrzelał z bronią zranil w plecy dyrektora. Winowajca zbiegł.

SKAZANIE „HELJODOROWCÓW”.

Carycyn. Sąd okręgowy bez udziału sędziów przysięgłych wydał wyrok w sprawie „heljodorowców”, oskarżonych o awantury w świątyni, które spowodowały zerwanie nabożeństwa, oraz o opór policyj. Karę za pierwsze przestępstwo umorzono na zasadzie manifestu. Za opór policyj skazali 2 mężczyzn na 10 mies. i 20 dni więzienia z pobawieniem niektórych praw, 1 kobietę na 5 mies. i 10 dni więzienia, 3 osoby na 2 mies. i 1 kobietę na 4 mies.

ROZPOCZĘTO ROZPRZĄTYWANIE

11 kobiet i 5 mężczyzn „heljodorowców”, oskarżonych o toż samo. POWÓDZ W WOŁODZIE. Wołodza. Wzbierająca w rzecze woda zatapia dolne dzielnice miasta. SKAZANIE BYŁEGO POLICMAJSTRA.

Riazań. Były policmajster riazański Hoffstetter za fałszerstwo służbowe został skazany na rok rot aresztanckich.

ŚNIEGI I MROZYS.

Berlin. Śniegi i mrozy źle oddziaływały na kwitnienie drzew i powstrzymały wschodzenie zbóż w całych Niemczech.

ZBROJENIE NIEMIEC.

Berlin. Po trzydniowych obradach projekt finansowy nowych zbrojeń oddany został do komisji budżetowej. Przed końcem obrad kanclerz wyraził zadowolenie z powodu zgody parlamentu na zasadnicze podstawy projektu i przestrzegając stronnictwa przed myślą wprowadzenia podatków bezpośrednich, co mogłoby podkopać finansy Rzeszy. Kanclerz zakomunikował, iż otrzymano listy od osób, na które nie rozciąga się projekt, z propozycją jednorazowych opłat na zbrojenia, co świadczy o gotowości całego narodu do ofiar.

Kolonja. „Köln. Ztg.” pisze: W o-

statnich czasach ogromne kapitały nie-

mieckie wpływają do Szwajcarii wobec zamierzonego jednorazowego opodatkowania majątków na potrzeby zbrojeń.

BURZA MORSKA.

Szeceń. Podczas burzy morskiej jeden torpedowiec i statek „Wirttemberg” siadły na mieliznie. Zalag uratowano.

„NARODNI LISTY” WTÓRUJA BOBRINSKIEMU.

Praga. „Narodni Listy” poświęciły artykuł wstępny wystąpieniu hr. Bobrinskiego w sprawie położenia „rosjan” prawosławnych w Galicji i na Węgrzech. Dziennik mówi, że prasa austriacka udaje zdziwienie, jak gdyby kwestja ta zgola nieistniała. A jednak temat ten poruszał już Kramarz, przepowiadając, że przesładowanie prawosławnych odezwie się echem zagranicą.

Wprawdzie „N. Fr. Presse” ogłosiło oświadczenie wyższego duchowieństwa, dotyczące prawosławnych bukowskińskich i serbskich, lecz hr. Bobrinski mówi o Galicji i Węgrzech. Pozostaje nieobalony fakt przesładowania ludności w Zalużu i obchodzenia się z prawosławnymi rusinami na Węgrzech, jak z bydłem. Wogóle rusini w Austro-Węgrzech nie posiadają prawa przechodzenia na prawosławie. Nawolaniya przez pisma wiedeńskie Austrii do protestu przeciw demonstracjom petersburskim są bezpodstawne, gdyż po wyzywaniu do wojny z Rosją przez ukraińców Wasilja i Lewickiego w parlamencie i delegacjach, Austrija niema prawa protestu.

WIZYTA KRÓLA ALFONSA.

Paryż. W maju oczekiwany tu jest przyjazd króla Alfonsa.

WIZYTA POINCARE.

Paryż. W początkach czerwca Poincaré odwiedzi króla angielskiego w Londynie.

DELICASSÉ.

Paryż. Po porozumieniu się z rządem Delcassé odłożył przyjazd do Francji.

CHOROBA OJCA ŚW.

Rzym. Biuletyn urzędowy o zdrowiu Papieża: Ojciec św. znowu zachorował na influżę i bronchit. Zjawia się gorączka, zwiększyły się też objawy kataralne.

KATASTROFA NA MORZU.

Rzym. Przy lądowaniu wojsk w Tolmetcie na wschód od Benghasi fala przewróciła łódź; utoneli officer i 16 żołnierzy. W Tolmetcie wywieszono sztandar włoski.

WRZENIE W CHINACH.

Tokio. Organ urzędowy podaje szereg alarmujących wiadomości z Chin o sprężyszeniu na życie Juna-sykaja i przygotowaniu do drugiej rewolucji.

O WYCHODZÓW JAPONSKICH.

Tokio. Z powodu projektu wydania w stanie kalifornijskim prawa zakazującego obokajowcom, a w ich liczbie japończykom, posiadania własności ziemskiej, posłowie rozmaitych stronnictw politycznych odwieźli ministra spraw zagranicznych Makino. Posłowie oświadczyli mu, że uważają za konieczne poruszyć w tej sprawie opinię całego kraju i zażądali bardziej czynnych wystąpień rządu.

Tokio. Przedstawiciele izb handlowych z miast głównych zgromadzili się w Tokio dla rozważenia projektu kalifornijskiego i wysłali delegatów do ambasady amerykańskiej po wyjaśnienia. Gazety wyrażają obawę, że urzeczywistnienie projektu popsuje stosunki japońsko-amerykańskie.

Na szerokim świecie.

Najdłuższy telegraf bez drutu. W tych dniach stacja telegrafu bez drutu na wieży Eiffa pod Paryżem została połączona z stacją w obserwatorium astronomicznym w Arlington pod Waszyngtonem. Przez długi czas usiłowały obie stacje utworzyć pomiędzy sobą połączenie, ale bezskutecznie. Wiedzione aparaty elektryczne były za słabe. Dopiero gdy przed kilku dniami stacja na wieży Eiffa otrzymała nowy przyrząd, mogła się wreszcie połączyć ze stacją amerykańską w Arlington. Stacje powitwały się najpierw w językach francuskim i angielskim, a następnie przesyłały sobie wiadomości meteorologiczne. To połączenie za pomocą telegrafu bez drutu obejmuje największą dotychczas odległość, mianowicie 7000 kilometrów w linii powietrznej. Aparat, który otrzymała stacja na wieży Eiffa, ma siłę 35 kilowatów. Obecnie paryski zakład elektrotechniczny buduje przyrząd Marconiego o siłę 150 kilowatów.

Powódz w Ameryce. Rzeki Mississippi gwałtownie wzbiera. Miasta Missisipi, Arkansas i Luisana — są zagrożone. Z Pittsburga wysłano do zagrożonych miejscowości extra-pociąg ratunkowy. Ruch na linii Pittsburg — Nowy Orlean wstrzymano, aby pociąg pędził z szaloną szybkością, od której zależy był ratunek. Cała Ameryka w napięciu oczekuje wiadomości z zagrożonych miejscowości.

Zerwana tradycja. W Stanach Zjednoczonych panował dotychczas zwyczaj, że prezydent nigdy nie występował osobiście w kongresie. Odrędzia jego czytane były przez wiceprezydenta, piastującego jednocześnie stanowisko prezesa senatu. Z tradycją tą zerwał nowy prezydent Stanów Zjednoczonych, Wilson, otwierając onegdaj w Waszyngtonie osobiście nadzwyczajną sesję kongresu, zwołaną w sprawie reformy taryfy celnej. W przemówieniu swym prezydent zaznaczył, że jest żywą osobistością, nie zaś tylko organem

rządu, chce więc osobiście uczestniczyć w pracach kongresu. Oświadczenie to zjednało prezydentowi uznanie nawet przeciwników osobistej styczności prezydenta z kongresem.

Zapiski literackie.

„Tygodnik dla wszystkich”. Od kwietnia r. b. zaczęła wychodzić w Warszawie popularna ilustracja pod tytułem „Tygodnik dla wszystkich”. Jak na nasze zwyczaje stosunki, tania, kosztuje bowiem z przyszykłą pocztową 3 r. (bez przesyłki) 1 k. 80 rocznie. Numer pierwszy, złożony z 8 stronie tekstu dużego formatu i okładki, przedstawia się korzystnie. Artykuł wstępny piera kierownika literackiego, p. J. Maciejewskiego, traktuje o „Solidarności i pracy”. Następnie idą artykuły: Nowy król grecki. Co mówią liczby o żydach. Z tygodnia. Po zdobyciu Adrianopola. Z teatru. Próbkę hakatyizmu. Z muzyki. Z dziedziny wynalazków. Z krajiny mody wiosennej. Dziś beletrystyczny zawirowanie. „Ostatni raz” p. J. Mirośra. oraz początek powieści „Mikołóć o wraca” p. Guido de Verona. Nadto na okładce 1 ilustracja, dział humorystyczny z 5 rys. i szarady.

Rocznik Polsk. Tow. Krajoznawczego. 1912. Warszawa. 16-ka, str. 181. Szósty już rok z rzędu swojej pozytywnej pracy zamknęło powyższemu wydawnictwem jedynie polskie T-wo krajoznawcze.

Levia część książki została poświęconą na zdaniu sprawy z rocznej działalności warszawskiej centrali Towarzystwa i 22 oddziałów jego w miastach Królestwa Polskiego, liczących ogółem już blisko 5,000 członków.

Dzięki podziałowi olbrzymiego zakresu pracy krajoznawczej na liczne komisje, jak fizjograficzna, fotograficzna, muzealna, oddziałów prowincjonalnych, popularyzacji krajoznawstwa, wycieczkowa i wydawnicza oraz sekcjom — miłośników gór i Warszawy, działalność T-wa z rokiem każdym pulsuje żywiej i coraz się pogłębia.

Jednym z najbardziej celowych środków poznania ziemi własnej są wycieczki i na nie też, obok wydawnictw, kładzie główny nacisk nasze Towarzystwo. Od roku 1912 w wycieczkach wzięło udział 6,335 osób, a w ciągu sześciu lat istnienia T-wa — 24,802 osoby. Jest to już, jak na nasze warunki, poważny ruch wycieczkowy.

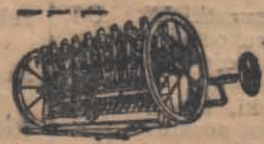
Obok czwartego roku wydawnictwa „Tygodnika „Ziemia” i puszczonych w obieg biuletynów sekcji artystycznych, pocztówek T-wo krajoznawcze wydało posmiertnie prace Wacł. Nalowskiiego p. l. „Krytyczna historia polskiej literatury i sztuki”. „Ziemia” i „Tygodnik” jako „indywidualność geograficzna”, będąca wstępem do zbiorowej edycji dzieł geograficznych zmarłego uczono, rozpoczęło wydawnictwo szeregu tomów oddzielnych „Przewodnika po Król. Polskiem” oraz „Biblioteki krajoznawczej dla ludu”, zamierza ogłosić w r. b. „Album zdobnictwa ludowego i co najwazniejsze, objęło wydawnictwo „Pamiętnika Fizjograficznego”, którego to tom XXI ukazuje się już pod firmą Tow. krajoznawczego.

Zasługą też jest T-wo urzadzające w Warszawie w r. zesz. wystawy „Krajoznawstwo polskie”.

Z prac, podjętych w r. 1912 z ramienia komisji fizjograficznej T-wa, a bliżej nas obchodzących, wymienić należy badania następujące: L. Krzywicki pociągnął do oceny starożytnych kolumn wykopanych w obrębie grodzisk nad Niemnem, Jurą, Dubisą i Wilłą. Liczne znaleziska wieloletnie świadczą, że kultura materialna litwinów w okresie wojen z zakonem była jeszcze niezmiernie pierwotną.

K. Kulwiec odbył wycieczkę na Polesie w celu poznania obszarów, zamieszkałych przez boby W. pow. piskiskiego na Pina i Przecisławów i z tego nie znalazł. Natomiast w pow. słuckim stwierdził obecność trzech chat starych i dwóch nowych, tudzież zebrał informacje o gmieźdzeniu się bobrów: 1) w Mokranach, pow. słuck

SIEWNIKI RZĘDOWE SACKA

radłozkowe i talerzowe, znakomite, świeżo ulepszone maszyny. Uznane za najtrwalsze, najdokładniejsze w robocie i najłatwiejsze w użyciu.

Kultywatory sprężynowe „Śluzak”.
Brony sprężynowe Wooda.
Brony polowe, łukowe, talerzowe. Walce.
UGNIATACZE CAMPBELLA.

Powyższe maszyny można w każdej chwili obejrzeć w naszej nowej wielkiej hali (Miodowa 4 w Warszawie), gdzie posiadamy stałą

WYSTAWĘ MASZYN ROLNICZYCH
ORAZ

w Składzie Wileńskiego Oddziału.

Cenniki i opisy bezpłatnie.

TOWARZYSTWO AKCYJNE

TADEUSZ KOWALSKI i A. TRYLSKI

WILNO, Ś-to Jerska 32.

WARSZAWA, Miodowa 4.

Naśladownictwa—wyraźny dowód

WARTOŚCI ORYGINALU...

Liczne poważne firmy otwarcie nas naśladowały; przestrzegamy przed tem i zawiadamiamy o naszych specjalnościach:

Mydło „Japoński trefi”.
Puder „Puch łabędzi”.
Perfumy „Królowa-łabędź”.
Perfumeria „Ideal marzeń”.

Nowy preparat — przyjaciół i lekarz
zębów: Elixir „DESNOL”.

Two Brokar i S-ka.

87766

Two Br. BROMLEJ.

Zakłady: Moskwa, Kałużska. Magazyny: Miasnicki zaut. 5.

Motory

poziome i pionowe

DIZEL.

Gazogen eratory

1 dla użytku rolników.

Zadajcie spisu zaistniałych już motorów.

Maszyny parowe do 3000 sil.

Warsztaty szybko pracujące do obrabiania metali.

Ramy tartakowe. Wodociągi miejskie i kolejowe

Odlew surowcowe sztuka do 1500 pudów.

Rury lane od 2 do 50 cali w diametrze

Oferty wysyła się na każde żądanie. 41251

NOWOOTWORZONY

PENSJONAT

Stanisławowej Jaxa-Kwiatkowskiej 16465

w WARSZAWIE. — Nowo-Sienna 3.

Urządzenie komfortowe. — Ceny normalne.

WZAMIAN SREBRA

„Srebro-Alpaka Kruppa”

Nakrycia stołowe z zupełnie białego

metal „Alpaka”, grubo posrebrzone.

Specjalnie zaś dla kuchni są najtrwalsze i najbardziej higieniczne i wykwintne

Berndorfskie Naczynia Kuchenne „Z Czystego Niklu”

Do nabycia we wszystkich większych magazynach ze sprzętami gospodarskimi, u jubilerów i t. p.

Marki Fabryczne

„Srebro-Alpaka” i „Czystego Niklu”

Cenniki wysyła bezpłatnie.

Berndorfska Fabryka

Wyrobow Metalowych

w Berndorfu Potulidona Austrii. Filja w Moskwie, Kuzniecki Most, Dom Zacharowa.

Reprezentant w gub. Królestwa Polskiego

STANISŁAW BUKOWSKI, Warszawa, Marszałkowska 99.

405010

12385

12385

12385

12385

12385

PIERWSZE W WILNIE

SPECJALNE
LABORATORJUM FOTOGRAFICZNE
J. LACHOWICZA
20489
(ul. Wielka 10). WYWOŁYWANIE, KOPOWANIE, ROBOTY AMATORSKIE.

DLA CAŁUSA nadaje się jedynie oślepiające białe i miodolodowe wykładki tawry. Osiągają do mo-
dus myją się mydłem

„UPPER-TEN”

Jedyną mydło, zawierające w zna-
cznym stopniu białko roślinne.

Nadaje twarzy piękność i urok
młodości.

Cena 50 kop. Prawdziwa tylko
w nielubimskim opakowaniu.

Dostać można w składach aptecz-
nych i perfumeryjnych. 5846

Kinematograf al. wszystkich

świeżo wynalezio-
ny przez firmę Br. Pato apa-
rat „KOK”

daje możność każdemu oglądać u siebie w domu żywe obrazy jak
w zawodowym kinematografie. Aparat łatwy do obchodzenia się. Sam
wytworza elektryczność, bez potrzeby i za cenę dostępną dla
każdego.

Przedstawicielstwo aparatów „Kok” dla Kraju Północno-Zachodnie-
go (czasowo do 25 kwietnia) ul. Wielka hotel „Wersal”, telef. 322

ZDROJOWISKO BIRSZTANY

Silne wapienne i solankowe źródło.
Mocno radycyjne.

Pora kąpielowa trwa od 20 maja (2 czerwca) do 20 sierpnia (2 września).

Na brzegu Niemna w uroczym i zdrowym miejscowości. Wody
te skuteczną przy: skrofulach, artretyzmie, krzyżow (rachit-
tyzm), goście, nieżyłości żołądka i kiszki, cierpieniach nerek
i pęcherza, przewlekłych cierpieniach kobiecych. Komunikacja
ze zdrojowiskiem przez Kowno po Niemnie statkiem, lub po
wyzdnej szosie w dzielnicy 30 kilometrów. Poczta i telegraf na
miejscu. Stali lekarze. Wanny mineralne i kwaso-węglowe,
kumys, kefir. W parku kurhaus z restauracją i salą dla za-
baw. 3 razy dziennie gra orkiestra. Życie i mieszkanie tanie.
Szczegółowe informacje: Wilno u d-ra Sycelanko Chereńska 7,
Kowno u p. B. Rolmana Nikolajewski pr. № 60 i w hotelu
Wersal u p. Wensławowicza. Do 1 (14) maja Zdrojowisko
Birsztany gub. Wileńska. 21724

Radycyjne zdrojowisko na Litwie

DRUSKIENIKI

nad Niemnem i Rotniczanką.

Sezon od 1 (14) maja do 10 (23) września.

Leczą się choroby: reumatyzm, podagra, choroby żołąd-
ka i kiszki, serca, skrofuly, nieżyłości dróg moczowych,
choroby kobiece, anemja, nerwowe, paraliza i t.

Kąpiele: solankowe, błotne, kwasowogłowe, błonowe-
elektryczne, słoneczno-powietrzne, parowe, rzeczne zwy-
czajne i kaskadowe. Hydroterapia. Masaż i gimnastyka.
Kumys naturalny. Miejscowość uroczą, sucha. Roz-
rywki duże. Życie tanie. Komunikacja od st. kolej.
17 kilometrów szosą, samochodami i powozami. Sezony I i
III o wiele tańsze. Na żądanie biuro zdrojow. wysyła
prospekty. 18440

Zegary elektryczne

dla prądów silnych i słabych w rozmaitych odmianach urządzeń

Biuro „KONSTRUKTOR”

Wilno; Ś-to Jerska 1. 16783

Zegary stosują się wszędzie w mieście i na wsi — cena od Re. 86.

W SKLEPIE,

ANTONINY WILEJKOWEJ

Wielka № 37, 20672

Przedsięwzięcia wyprowadzają wysortowanych 50%
towarów z ustępstwem

Każdy może

nabyć działki **ZIEMI**

66988 w najlepszej miejscowości m. Wilna „Zwierzyńiec”. Miejscowość
ładna i zdrowa, las sosnowy, Wilja. Ceny niskie. Warunki dogodne.
Prolongata wypłaty. Wyjątkowo wygodne i tanie działki
nad rzeką. Rozmiarzy działek według życzenia nabywców.
Zwracać się do Biura pośred. w sprzedaży działek: — Wilno,
Zwierzyńiec, ul. Giedyminowska 32 (róg Sosnowej) telefon № 46.

Od dnia 23 kwietnia

Biuro Pedagogiczne

M. WOJEWÓDZKIEJ

mieścić się będzie 21682

przy ul. Wielka Pohulanka № 7 m. 2.

Naturalne Wody Mineralne

rozlewu 1913 roku

Przybyły pierwsze transporty

Ems Krenchen, Viehy i Borżom

i są w sprzedaży w sklepach Towarzystwa towarami
aptecznymi i perfumeryjnymi

„I. B. SEGALA”

Pierwszy: ul. Trocka № 7, tel. 547.

Drugi: ul. Wielka (wprost poczty) tel. 648.

Karlsbadzkie, Marienbadzkie i Obersalzbrun oczekiwane są
w tych dniach. 21270

A. NOSSOWICZ, KRAWIEC

ul. Wielka vis-à-vis Skopówki. 21202

Poleca ostatnie NOWOŚCI sezonowe.

DAWAJCIE

ZAWZAS ZNIŻONYM ciałem i NERWOWYM DOROSŁYM

OSŁABIONYM i mało rozwiniętym DZIECIOM

HEMATOGEN D^{RA} HOMMELA

ZNANY WZMOCNIĄCY SIŁY i skutecznym wspaniałym. Dobył we wszystkich apte-
kach i składach aptecznych. Żądać prosimy kolejno: imię
Literaturę i broszurę z opiniami lekarzy wysyłamy bezpłatnie.

Fabryka Farmaceutyczna „HEMATOGEN” i „S” ul. Smolna 35

9078

BIURO

PARCELACYJNE i LEŚNE

SPECJALISTY-LEŚNIKA

Józefa Łastowskiego

19893

(byłego p. o. Czelonia Banku Wileńskiego)

Wilno, просп. Ś-to Jerski, d. № 43 m. 4, telef. 14-69.

Parcelacja, likwidacja Urządzenie gospod. leśnych

majątków ziemskich z udziałem innych osób w Ziemskich i Wileńskich.

Szacowanie majątków przy ich kupnie i sprzedaży

Szacowanie lasów oraz wyko-
nywanie innych robót w sa-
kach leśnictwa wchodzących.
Informacje od godz. 12 do 1
i od 5 do 6 w

20142

RZEŻĄCZKA

w ostrej i chronicznej formie, jak również „jako sztuki szyb-
ko (w bardzo krótkim czasie) wylicza się środki rady
kalny „ARMATINEM”. Przy wewnętrznym użyciu
„Armatin” zupełnie nieszkodliwy dla organizmu. Przy le-
czeniu rzeżączki „Armatin” nie potrzeba żadnych spry-
nować, przepałań, rozszerzeń i t. p.

Cena pudełka 1 rb. 50 kop.

Sprzedaż we wszystkich aptekach i pierwszorzędnych skła-
dach aptecznych.

20142

Wydawnictwa GEBETHNERA I WOLFFA

NOWOŚĆ! GABRIELA ZAPOLSKA

KOBIETA BEZ SKAZY

Cena rb. 2.20

Też autorke poprzednio wydane:

Katka Karjatyda. Powieść współczesna. Wyd. 2-gie 1.50

Śmierć Felicjana Dulskiego. Opowiadania. — 1.80

O czym się nie mówi. Powieść współczesna. 1.50

Szaleństwo. Powieść. 1.50

21595 Do nabycia we wszystkich księgarniach.

Pierwszorzędne M. Noworpio

biuro nauczycielskie. M. Noworpio

biuro nauczycielskie. M. Noworpio

biuro nauczycielskie. M. Noworpio

biuro nauczycielskie. M. Noworpio

biuro nauczycielskie. M. Noworpio

biuro nauczycielskie. M. Noworpio

biuro nauczycielskie. M. Noworpio

biuro nauczycielskie. M. Noworpio

biuro nauczycielskie. M. Noworpio

biuro nauczycielskie. M. Noworpio

biuro nauczycielskie. M. Noworpio

biuro nauczycielskie. M. Noworpio

biuro nauczycielskie. M. Noworpio

biuro nauczycielskie. M. Noworpio

biuro nauczycielskie. M. Noworpio

biuro nauczycielskie. M. Noworpio

biuro nauczycielskie. M. Noworpio

biuro nauczycielskie. M. Noworpio

biuro nauczycielskie. M. Noworpio

biuro nauczycielskie. M. Noworpio

biuro nauczycielskie. M. Noworpio

biuro nauczycielskie. M. Noworpio

biuro nauczycielskie. M. Noworpio

biuro nauczycielskie. M. Noworpio

biuro nauczycielskie. M. Noworpio

biuro nauczycielskie. M. Noworpio

biuro nauczycielskie. M. Noworpio

biuro nauczycielskie. M. Noworpio

biuro nauczycielskie. M. Noworpio

biuro nauczycielskie. M. Noworpio

biuro nauczycielskie. M. Noworpio

biuro nauczycielskie. M. Noworpio

biuro nauczycielskie. M. Noworpio

biuro nauczycielskie. M. Noworpio

biuro nauczycielskie. M. Noworpio

biuro nauczycielskie. M. Noworpio

biuro nauczycielskie. M. Noworpio

biuro nauczycielskie. M. Noworpio

biuro nauczycielskie. M. Noworpio

biuro nauczycielskie. M. Noworpio

biuro nauczycielskie. M. Noworpio

biuro nauczycielskie. M. Noworpio

biuro nauczycielskie. M. Noworpio

biuro nauczycielskie. M. Noworpio

biuro nauczycielskie. M. Noworpio

biuro nauczycielskie. M. Noworpio

Inżynier od 6 lat dyrektor

fabryki tekstury,

obecnie na posadzie, poszukuje

dzierżawy fabryki lub odpowied-

niego samodzielnego stanowiska

w dziale papierowym. Laskawe

oferty sub „Zapobiegliwy 809”

przyjmując biuro ogłoszeń Mebla

Wilno, Wielka 58. 20280

Młody kucharz, żonaty, po-

szukuje posady w mie-

ście lub na wyjazd, za skrom-

ne wynagrodzenie, posiada du-

goletnie świadectwo. W. Pohu-

lanka 21 m 14. 21123

Ochmistrzyni znająca się

dobrze na dźwie, szuka posady

mierniczej w budowlach i t. p.,

zawsze posiadała świadectwo, po-

szukuje zajęcia Skapierna zaul.

Oszmianski 3-2, dla R. P. 21812

Pomocnik buchaltera po-

szukuje posady

w majątku lub farmy na pro-

wincji, posiada dobre świadectwa

i rekomendacje. Oferty szczegó-
łowe do Administracji „Kur. Lit.”

dia „Pomocnik”. 18396

Pisarz z posady do więk-